

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXVI. évfolyam

2015. január-február-március

547. szám

Emlékeztető

Amikor e sorokat írom, 2015 február elseje van. Hetven évvel ezelőtt ezen az éjszakán a budai Várban kimerészkedtem a Halászbástya falához, hogy láthassam szülővárosom pesti oldalát. Hat lángoszlop kúszott az ég felé. A Duna-parton is egy palota égett, lángjai kísérteties táncot jártak a Duna jegén. A felrobbantott hidak csonkjai bénán lógtak a jégtáblák közé. A félelmetes éjszakában a „felszabadítók” garázdálkodtak, a nők rémült sikolyait hozta felém a borzongató hideg szél. Arcomra ráfagytak a könnyeim. Nem tudtam elszakadni a látványtól. Sokáig álltam ott, aztán lassan világosodott, reggel lett, láttam a mozgásba jövő pesti oldalt, a romok közül előbújt emberek fekete feltjait. Valahol már megalakult a Kommunista Párt, az általa életre hívott népbíróság meghozta első ítéleteit. Az Oktogonon lámpavasra húztak két agyonvert magyar katonát. Visszahúzódtam a bunkerba, ahol a távmondattal szerint a felmentő sereg Bicskénél elakadt. A pesti oldalról áthúzódó több mint 20.000 magyar és német katona a Várban várta sorsának beteljesedését.

Azon a napon, amikor 1944. szeptember 24-én a késő délutáni órákban a Csongrád megyei Magyarcsanak község kis fahídján az első szovjet katona átlépte csonka Magyarország határát, hazánkra rászabadult a pokol. A magyar katona a leharcolt három év alatt megismerte ellenségét és azt is, hogy amit a kommunisták abban az időben hazug fasiszta propagandának neveztek, az mind való igazság. Azon az estén már tudtam, hogy most azt a hazát kell megvédenünk ettől a borzalomtól, amelyben születünk, ahová tartozunk, és ahol családjaink az óvóhelyek mélyén rettegve várják a szörnyű valóság beteljesedését. A magyar katona harcolt, bátran, vitézül, becsülettel. 190 napon át folyt magyar földön az elkeseredett, végsőkig kitartó kemény küzdelem. Ahogyan nyomult előre a túlsúlyban lévő szovjet horda, úgy rabolta végig az országot, hurcolta el a férfiakat és gyalázta meg a nőket. Amerre elhaladt, egymás után szabadította fel azokat a kétes elemeket, akik azonnal alázatos kiszolgálói lettek a vörös áradatnak. Röviddel később szovjet fegyverek segítségével átvették és hatalmukba kerítették az elfáradt, meggyötört mindenéből kifosztott magyar nemzetet.

(folytatás a 3. oldalon)

**Hadak Útján Bajtársi Híradó
A Magyar Harcosok Bajtársi
Közösségének tájékoztatója
World Federation of Hungarian
Veterans
Official Review, Quarterly Periodical**

Megjelenik negyedévenként, március, június,
szeptember és december hónapokban.
ISSN 0847-2599

Kiadó/Publisher: Simonyi László, Chicago,
MHBK központi vezető
Főszerkesztő/Editor: Dr. Tóth Gergely
Nyomda/Printing: Weller Publishing,
Toronto

A szerkesztő levelezési és emailcíme:
Hadak Útján, Dr. Tóth Gergely
P.O.Box 982740
Park City, UT 84098, USA
Email: hadakutjan@yahoo.com

**Címváltozások bejelentése, előfizetési
cskek, hozzájárulások:**

1. Kanadából, Ausztráliából, Nagy-
Britanniából kérjük az alábbi címre:

Hungarian Veterans
Charles Borbás
412 - 186 Stephen Dr.
Toronto, Ont. M8Y 3N6

2. Minden előfizető, ill. MHBK Főcsoport és
csoport Európából, USA-ból, Dél-
Amerikából előfizetési díját ill. Zrínyi Alap
járadékát kérjük erre a címre állítsa ki és
postázza USA dollárban:

MHBK Treasurer
10616 Wakefield St., Westchester, IL 60154,
USA

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrzünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:
Március, június, szeptember ill.
december 1.

**Az időről-időre fellépő helyhiány
kapcsán megértésüket kérjük,
amennyiben lehet, a beküldött anyagot
a következő számokban közöljük.**

A tartalomról:

-Köszönetnyilvánítások, húsvéti köszöntés
-Az emigrációs csoportok hírei
-Magyar Gála Bál Calgaryban
-Emlékezés a Don-kanyarra, Budavár ostromára
és a délvidéki magyarirtásra
-Magyarországi rendezvények, Csendőrnapi
-Halálhírek, méltatások
-Rövid hírek, levelek, események

Igen, a fenti sorokat már többször megírtam, de ismételni kell, újra és újra. Ennek az időszaknak emlékeit nem szabad felednünk, mert ez történelem. Van, aki bedugja fülét, lehunyja szemét, cinikusan legyint, ezt már hallottam, unom. Ők azok, akik nem akarják tudni, hogy *a múlt ismerete nélkül nincsen jövő*. A történelmet lehet sokféle képen magyarázni, hamisítani, de mi, akik átéltük ezeket az éveket, hiteles tanúi vagyunk a történelemnek.

A mai társadalom új biztatást, jelszót keres: „Hajrá magyarok, hajrá Magyarország!” Ez lelkesítő üzenet, de valami hiányzik, - elmaradt, elfelejtették. Mi, magyar katonák régiak és újak, nem felejthetjük el eskünk szavait: A Hazáért mindhalálig!

Borbás Károly
Főszerkesztő Emeritus, Toronto

Kedves Bajtársak, kedves Olvasóink,

előző számunkból sajnálatos módon kimaradt karácsonyi jókívánságunk, amit most pótolunk. Reméljük, kegyelemteljes ünnepben volt részük. Egyúttal áldott Húsvétot, a Feltámadás örömét és nyugalmas tavaszt kívánunk Mindnyájuknak, mind Magyarországon, mind az emigrációban,

a szerkesztő

A februári Csendőrnaphoz kapcsolódóan küldte be az alábbi anyagot Goór György, az MHBK Ausztráliai Főcsoportjának vezetője (Sydney):

A Magyar Királyi Csendőrség

Hetven évvel ezelőtt, 1945. február 12-én szűnt meg a magyar történelem leghíresebb, idegen államok által is elismert kívánó Testülete. 1867-ben, a „Kiegyezés” után a közbiztonsági állapotok fokozatosan romlottak Magyarországon. Ennek rendezése égetően szükséges volt. Tisza Kálmán miniszterelnök az Erdélyben már csaknem 30 éve hatásosan működő „Császári Zsandárság” illetve az ezt követő „Erdélyi Csendőrség” mintájára, annak az egész ország területére való kiterjesztése mellett döntött. A véderőbizottság megvitatta a javaslatot, az Országgyűlés elé terjesztette, és a képviselők elfogadták, többségi szavazattal. A javaslat a király elé került, aki 1881. február 14-én – 134 évvel ezelőtt – aláírta. A szentesítés után 1881. évi III. törvénycikk néven bekerült a magyar törvénytarba.

Így született meg a Magyar Királyi Csendőrség. Az Erdélyi Csendőrségnél már régebben népszerű kakastollas vadászkalap viselését, rövid vita után az egész országban rendszeresítették. Az meg is maradt végig, jelképezve a közbiztonsági szolgálatban oly fontos éberséget.

A rendszeres járőrözés, a törvények igazságos alkalmazásával komoly eredményeket ért el rövid idő alatt a Csendőrség. 1933-ban a híres „Kanadai Királyi Lovas Csendőrség” és 1937-ben a lengyel csendőrség küldöttségei jöttek tanulmányozni a bűnmegelőzés és bűnfelderítés területén elért sikereket.

A csendőr legénység a kötelező katonai szolgálatból rendfokozatot elért jelentkezőkből válogatták ki. 18 havi próbaszolgálat után dőlt el, hogy a próbacsendőrből csendőr lesz-e.

Az eredetileg vidéki közbiztonsági Testület tagjait a háború során tábori csendőrségnek is felhasználták, sőt 1944/45-ben a Kárpát-medencében vívott harcok alatt és után, névtelen csendőr sírok találhatók Hazánkban, majd mindenhol.

A M. Kir. Csendőrség legnagyobb vesztesége Budapest védelmében történt. A védőseregben volt 3000 csendőr és 160 csendőrtiszt, akik életükkel nem törődve védték a fővárost. A harc végét a csendőrrádió utolsó adása jelentette:

„Csendőr Bajtársak! A királyi vár romjai között teljesen körül vagyunk zárva. Kenyerünk, vizünk már napok óta nincs. Életünkkel leszámoltunk, sorsunkat a jó Istenre bíztuk. Ha nem éljük túl ezt a poklot, családunkról gondoskodjatok.

Isten áldd meg a magyart! Éljen Magyarország! Éljen a Magyar Királyi Csendőrség!”

64 évi becsületes és sikeres közbiztonsági szolgálat után 1945. február 12-én így végződött be minden idők legbecsületesebb közbiztonsági Testülete, jelszavuk szerint is:

HÍVEN! BECSÜLETTEL! VITÉZÜL!

Forrásmunka: DR. REKTOR BÉLA: A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐRSÉG OKNYOMOZÓ TÖRTÉNETE. ÁRPÁD KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT (Cleveland, Ohio, U.S.A. 1980)

90. születésnapja alkalmából szeretettel köszöntjük a Buenos Airesben élő **v. Ferenczy Lóránt m. kir. tűzértisztet, a volt argentinai Czetz János MHBK Főcsoport vezetőjét** (*Győr, 1925. január 18.), aki a mai napig dolgozik a magyar honvédelmi hagyományok ápolásán és a m. kir. hadsereg jó hírvének őrzésén. A helyi kolónia a Buenos Airesi magyar alapítású Szt. László Iskola nagytermében köszöntötte, amiről Jakab Nándor MHBK-tag bajtársunk filmfelvételt is készített. Isten éltesse sokáig!

Részletek Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztrália „Zákó András” főcsoportvezetője jelentéseiből Adelaide-ből, a helyi MHBK Értesítő november-decemberi ill, január-februári számaiból

“Ismét eltelt egy esztendő és megtartottuk az évi közgyűlést a szokásos ebéddel. Huszonhét tag volt jelen és egy kellemes délutánt töltöttünk egymás társaságában. Az anyagi bevétel is megmutatta tagságunk szívből jövő törődését főcsoportunk további működésére. A tagsági díjak/adományok befizetése \$585 dollár volt, az ebédre való felajánlások összege pedig \$350, amit Böjte Csaba testvér árvaházai támogatására adtunk. Mondhatom, nem csak magunk szükségét elégítettük ki, hanem gondoltunk a segítségre szorultakra is.

A 2014. november 9-én tartott Évi Rendes Közgyűlés jegyzőkönyvéből:

A Főcsoportvezető, Dobozy István üdvözlete: A főcsoportvezető köszöntötte a jelenlévőket és megnyitotta a közgyűlést. A “Magyar Hitvallás” közös elmondása után a jelenlévők egy perces néma fennállással megemlékeztek az év folyamán elhunyt tagjainkról: Nagy Betty december 11-én, Wunsch Éva június 3-án, Dr. Ballai Nándor június 22-én, és Csörtán Józsefné Ibolya (*1925) október 26-án távozott közülünk.

Események:

- Adelaide városunkban 2013. december 29 és 2014. január 6 között tartott XV. Ausztráliai és Új Zélandi Magyar Kulturális Találkozó rendezvényein tagjaink is résztvettek és többen sok munkát végeztek a siker érdekében.
- Március 16-án emlékeztünk a márciusi ifjakra és az 1848-49-es Szabadságharcra, a Délausztráliai Magyar Egyesületek Szövetsége (DAMESZ) rendezésében. A műsort Wetherellné Szent-Ivány Ildikó bajtársnőnk állította össze, amihez gratulálunk.
- Május 4-én Böjte Csaba ferences rendi szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója másodjára látogatott meg minket. Beszéde és lelkesítő gondolatai további munkára biztattak.
- Június 1-én tartottuk meg a Hősök-napi és Trianoni megemlékezést. A műsor után a jelenlévők egy-egy szál virágot helyeztek az emlékműhöz hőseink tiszteletére.
- A Kőrösi Csoma Sándor Kulturális Kör „Egy Este Egymásért” c. összejövetelén búcsúztunk el két „Kőrösis” ösztöndíjasunktól, Dunai M. Bencétől és Hamar Gyuritól. Az ajándék megváltásra \$50 dollárt adományoztunk.
- A megemlékezés az 56-os Szabadságharcról október 26-án volt megtartva a Délausztráliai Magyar Egyesületek Szövetsége (DAMESZ) elnöke, Szabó Attila református lp. rendezésében, amihez gratulálunk.
- Az év folyamán tagjaink több más rendezvényen is résztvettek a különböző Magyar Egyesületek rendezésében.

A Kőrösi Csoma Sándor program keretében Dunai Márk Bence felkért egy személyes elbeszélgetésre sorsomról, videófelvétellel. Mielőtt elkezdtük a beszélgetést a Magyar Klubban, kivettem az MHBK emlékszekrényünkben lévő kiállított tárgyak közül, a feszületet és az asztali kis MHBK zászlót és azok mellett bemutatkoztam megemlítve azt, hogy büszke vagyok arra, hogy egy olyan világszervezeti csoportnak lehetek tagja, ahol bajtársaink már rég óta, a születésem évével 1947-től kezdve, nagy áldozattal hajlandók harcolni dicső múltunk elismeréséért és a Magyar keresztény nemzet fennmaradásáért.”

Dobozy Istvánnak karácsonyi és újévi jókívánságait is köszönjük, melyet tagságuk és az Olvasók mellett külön elküldtek Simonyi László Központi Vezetőnek (Chicago), Goór Györgynek, Központi Vezetőnk Ausztrália-i helyettesének, NSW Főcsoportvezetőnek (Sydney), Hertelendy József Kanadai Főcsoportvezetőnek (Toronto), Borbás Károly főszerkesztő emeritusnak (Toronto), Dr. Tóth Gergelynek, a Hadak Útján jelenlegi főszerkesztőjének, v. Ferenczy Lóránt volt Argentínai Főcsoportvezetőnek (Buenos Aires), és Tokay László szk. m. kir. páncélos hadnagy/nyá. pc. alezredesnek, a Chicagói MHBK főcsoportja egyik alapítójának, későbbi USA főcsoportvezetőnek (Chicago).

v. Detre Gyula m. kir. honvéd testőr hadnagy, a Montreáli MHBK-csoport és a kanadai MHBK főcsoport vezetője küldte el emailen az alábbi gondolatokat:

A 72 évvel ezelőtt a Don-kanyarnál elesettekre és az életben maradt HŐSÖKRE emlékezve, eszembe jut, hogy 1964-ben édesapám, itteni montreali látogatásakor elmondotta és leírta nekem az I. és II. világháborús haditetteit, egyrészt Oroszországban, a Brukilow-offenzívánál, majd a II. világháborúban Korotojak városánál a Donnnál.

TISZTELET AZ ÉLŐ ÉS MEGHALT HŐSÖKNEK!

Szeretettel Gyula bátyátok

Simonyi László (Chicago): A Központi Vezető üzenete

Kedves Bajtársak, Bajtársnők!

2015. I. 25.

Egy ország történelmében vannak évek, amelyek emlékeztetést kívánó ÉVFORDULÓKKÁ lesznek. Sok szép emlék, boldog esemény van, de van sajnos nagyon sok olyan is, amelyre csak könnyes szemekkel, szomorú szívvel és feldúlt lélekkel kell emlékezni.

Ez év április-majusában egy ilyen ÉVFORDULÓRA, 1945-re emlékezünk. 70 évvel ezelőtt, ez az az év, melyben ezerszázéves Hazánk megint háborút veszített, immár másodszor a XX. században... Honfitársaink százezrei elesetek, más százezreket elhurcoltak idegen rabságba, vagy otthoni, új rabtáborokba kényszerítettek, avagy életüket más módon tették keserűvé. Bolsevista járomba hajtottak egy egész országot. Évtizedekig keserítették honfitársaink életét, idegenek ültek nyakukba, történelmét meghamisították, Istenben való hitét büntették, s jövő álmaikat is el akarták rabolni.

S amikor 1956-ban mégis fellázadtak tizenegy év borzalmai után, parasztok, munkások, értelmiségiek, öregek, fiatalok, a nagyszerű pesti scrácok, a szabadságot gajdoló Nyugat hagyta őket újra eltiporni néhány, rövid, diadalmas nap után.

Nem volt elég Trianon aljas békéje 1920-ban! Most, a II. Világháború után a Nyugat megint elfelejtett igazságot teremteni, amit Trianonban már egyszer elhazudott szemérmetlenül, s inkább megteremtett egy második Trianont Hazánk ellenében, és még több területet elvett tőlünk. S baromigába hajtott minket múlt szovjet szövetségesük javára.

És mégis vannak még ma is olyanok közöttünk, akik megalkuvást, feledést ajánlanak, akik azt akarják elhitetni, hogy jobb a múltat feledni, akik valami olyan jövőről beszélnek, mi szerint a megalkuvás, a fejet hajtás CIVILIZÁLTABB, mint őseink, igaz történelmünk tudata és folytonos emlékeztetése... Azok, akik így beszélnek, s ezt igazán hiszik, azok elfelejtik, hogy egy nemzet jövője a múlt igaz értékeléséből fejlődik a mindennapi jelenen keresztül.

Ez a múlt, az emlékezés igaz kiértékelése a jelenben megköveteli minden magyartól, hogy soha se feledjen. Hogy az igazságot ne ássa mai sablonos, globális nemtelenségbe, ami nem más, mint hazaárulás, hanem maradjon meg igaz, hazaszerető magyarnak, akik büszkén teremthetik meg Hazánk feltámadását, s megérdemlik egy jobb magyar jövő eljövetelét.

Emlékezzünk, emlékeztessünk, hogy újra kiérdemeljük azt, amit őseink reánk hagytak.

Emlékezés az urivi eseményekre, Dankó Ferenc m. kir. határvadász századosra és Gilde Barnabás m. kir. vezérkari századosra

ifj. Dankó Ferenc bajtársunk (Melbourne) küldte be az alábbi anyagot:

Kedves Főszerkesztő Úr, kedves Gergő!

Régóta készülök egy kis hozzájárulni az urivi események történetéhez, egyben szeretett Édesapámnak, mindmáig példaképemnek is emléket állítani. Édesapám Dankó Ferenc m. kir. határvadász szds. géppuskás szd. pk. volt, aki végig az első vonalban harcolt. Sebesüléséből (Arhangelszkojénál a Don partján) felgyógyulva visszakérte magát ismét az első vonalba annak ellenére, hogy felajánlották neki a hátszágai szolgálatot, amikor már 3 fiú édesapja volt.

1943. január 11-én a 14. gyalogezred (20. hadosztály) sikeres vállalkozást hajtott végre, Dankó Ferenc fhgy. parancsnoksága alatt. Urivtól 6-7 km-re északra a sötétedés beállta után átkelt a befagyott Donon. Őt foglyot ejtettek, páncéltörő ágyút (hiszen az oroszok ellen arra égető szükség volt) és géppuskát zsákmányoltak. Mindmáig csodálom a kitűnő szervezést és katonáinak állóképességét s felkészültségét. Ezt az esetet Nemeskürty István is megemlíti *Requiem egy hadseregért* c. munkájában (1972, 1. kiadás, 86 old.). Édesapám ezt még életében elolvasta, helyenként javított is, s említést tett bunkerek felrobbantásáról is.

Mindig kutattam, hátha találok valakit, aki Édesapámat a harctérről ismerte, mígnem a Gondviselés összehozott Gilde Barnabás volt m. kir. vezérkari szds. úrral, akinek az emigrációban (Svájc, Fahrwengen) könyvkiadója volt. S mit ad Isten: pontosan eme fent említett vállalkozás kapcsán találkozott Édesapámmal a 20. ho. parancsnokságán. Gilde Barnabás az Urival pontosan szemben lévő 7. hadosztály elhárításának vezérkari tisztje volt. Pontosán ezen az éjjelen (ez is micsoda véletlen) ment át a 20. ho. parancsnokságra egy főhadnagyot, gyermekkori barátját meglátogatni. Mint Gilde 1995-ben hozzám írott levelében írta, “ekkor vezették be az Édesapád által elfogott ruszkat, akiket azonnal kihallgattunk és akik egyöntetűen vallották, hogy másnap támadnak”. Gilde szds. azonnal értesítette Vecsey Béla alezredest, a 35. gyalogezred parancsnokát (kinek állásai Urival szemben voltak), aki teljes harcckészültséget rendelt el. Így a 35. gy.e. a másnap reggeli támadást felkészülten várhatta, feltartóztatta és vissza is verte.

Ez Édesapám bátor tettének is köszönhető, mert mi történt volna, ha a támadást váratlanul kapják? Büszke vagyok rá és a Magyar Királyi Hadsereg minden katonájára. Ezért tartom én is fontosnak e Honvédség hagyományait őrizni, melyet a Heves Megyei, Egri Honvéd Hagyományőrző Egyesület tagjaként is gyakorlok.

Gilde Barnabás fent említett levelét két hadtörténésznek, Babucs Zoltánnak és Maruzs Rolandnak is elküldtem, akik a könyvükben (*Abol a hősök születnek - Az egri magyar királyi "Dobó István" 14. honvéd gyalogezred története*) azt fel is használták. Amely fényképek alatt a könyvben Dankó név van, azokat bátyám és én küldtük be.

Adalék a Budavári Kitörés 70. évfordulójához

Hazánk fővárosának 1945 elején lezajlott ostroma és a Vörös Hadsereg által történt elfoglalása ezer esztendőös történelmünk egyik legtragikusabb fejezete marad. Az ostrom hősei iránt való tiszteletből emlékezzünk meg róluk is. A várost védő katonai alakulatoknak kb. kétharmad része német, egyharmada magyar volt. A német alakulatok zöme a Waffen SS 2. Páncélos –Lovas hadosztályhoz tartozott (a 8. Florian Geyer és a 22. Maria Theresia).

Az ostromban résztvevett magyar honvédek nagy része leharcolt vagy egyéb pót-alakulatból került a fővárosba hiányos felszereléssel vagy fegyverzettel. Sokan közülük már belefáradtak a háborúba, de ők is maradéktalanul megtették, amit megkövetelt a haza. A magyar honvédség hagyományaihoz híven harcoltak.

Ugyancsak a védőkhöz tartozott még a magyar csendőrség több mint 3000 főt kitevő csoportja, beleértve kb. 160 tiszti állományú csendőrt. Ők azzal írták be nevüket Budapest ostromának történetébe, hogy kevés kivétellel mind hősi halált haltak, csak kis töredékük lett hadifogoly.

Emlékezzünk Budapest ostromának 70. évfordulójára, és tisztelegjünk a hős védők előtt.

Tokay László szk. m. kir. páncélos hadnagy/nyá. pc. alezredes, a Chicagói MHBK főcsoportja egyik alapítója, későbbi USA főcsoportvezető (Chicago)

Magyar Gála Bál Calgaryban

Tokay László (Chicago) beszámolója Magas Dóra közlése alapján

2015. február 21-én került megrendezésre a már ismét nagyon várt és népszerű Magyar Gála Bál, mely elegancia szempontjából valószínűleg az első helyet foglalja el az emigráns magyarság évente megrendezett báljai sorában. A Gála bálakat illetően az évek során egy hosszú és dicsőséges hagyomány alakult ki. Immáron az 59. ilyen rendezvényt ünnepelhettük, készülve a várva várt 60. évfordulóra. A Jóisten segítsen bennünket abban, hogy ezt a szép és egyedülálló évfordulót jövőre sikeresen megtarthassuk!

Úgy érzem, mindnyájan emlékszünk még a hat évtizeddel korábbi évekre, amikor a szülőföldjéről nyugatra úzött magyarság megpróbált újra életre kelni és feltámadni. A Jóisten segítségével ez sikerült is, s ma testben és lélekben megerősödve befogadó hazáinkban együtt vagyunk, s még számos magyar bált remélünk megélni.

Amikor múltunkat és a jövőbe vetett reményünket felelevenítjük, gondoljunk a Gála Bál alapítóira, mind az élőkre, mind az elhunytakra, kik a kezdeti nehéz magyar sors élvonalában küzdöttek és küzdenek ma is, s akiknek köszönhetjük a Bál eddigi sikereit, köztük Magas Dórára és néhai férjére Magas Istvánra, akik Angyalfi Klementinával együtt szervezték ill. szervezik a bált. A palotást Bíró György és Magdi, az elsőbálosokat Angyalfi Erika és Várvidi László tanította be. Köszönet Várvidi Józsefnek, az MHBK csoportvezetőjének, hogy a bál érdekét nézve vezeti a csoportot. Calgaryban 1951 óta működik az MHBK-csoport, mely sokoldalú tevékenysége mellett aktív szerepet játszott és játszik tehát ma is a Magyar Gála Bál fennmaradásában.

A szerkesztő: Magas Dóra volt szíves egy személyes összefoglalót is küldeni Tokay Lászlón keresztül, melyet alább rövidítve közlünk, hangsúlyozva benne a Bál történetével kapcsolatos mondanivalót, melyekből mi is sokat tanulhatunk. Ugyanakkor köszönjük a sok munkát neki és munkatársainak is.

“Katonacsáládból származom. Édesapám, Fülöpp József Ludovikát végzet katonatiszt volt. Édesanyám is katonacsáládból való, édesapja Ferenczy Béla altábornagy volt s testvére is katonatiszt volt. Elhunyt férjem, Magas István is Ludovikát végzett katonatiszt volt. Miután kikerültünk Németországba, a háború után szüleim a magyarság fennmaradásáért dolgoztak életük végéig. Engem is erre neveltek, így én is kiskoromtól kezdve a magyarság érdekében szerepeltem és később dolgoztam. Mint kisgyerek Németországban lettem cserkész (Kisbarnaki Farkas Ferenc avatott cserkészsé) és szerepeltem, mint magyar népi táncos.

Calgaryban az MHBK 1951-ben alakult. Édesapám 1955-1963-ig volt Csoportvezető. 1956-ban szervezte meg és kezdte el a az MHBK bált, ami későbbi új nevet kapott s lett belőle Hungária Gála Bál. Az első két évben csak társas vacsora jellege volt, de utána már igazi bál volt és a palotást is táncolták. Én a kezdettől fogva szerepeltem benne, mint táncos, sőt két évig tanítottam is a palotást. Időnként besegítettem a szervezésbe is. 1995-től, amikor Magas István lett a Calgary-i csoportvezető, intenzívebben vettem részt a szervezésben, és ez időtől fogva végzem a pénzügyi, jegyárulási teendőket is. Amikor István 2000 októberében hirtelen meghalt, mind a bál, mind az MHBK csoport nehéz helyzetbe került. Eleinte nem találtunk csoportvezetőnek alkalmas egyént, mígnem Várvidi József (jelenleg is Ő a csoportvezető) elfogadta azzal a kikötéssel, hogy én támogatom, mert én ismerem a helyi MHBK vezetőket és a bálnak az egész menetét. Így 2001-től a Calgary MHBK-csoport pénztárosa vagyok s a 2001-es bált is én szerveztem meg egy új segítséggel, Angyalfi Klementinával, akivel a mai napig is együtt szervezzük minden évben. A szervezést elsősorban mi ketten csináljuk, természetesen vannak segítők és ezért hálásak vagyunk nekik! Az idén, 2015-ben is jól sikerült a rendezvény. A bál a főasztali vendégek bevezetésével kezdődött. Várvidi József csoportvezetőnk mutatta be őket: Hon. Ric McIvor, Minister of Jobs, Skills, Training of Labour –

Government of Ab., Deputy Major Shane Keating – City of Calgary, Lieutenant-Colonel Eppo van Weelderen – Deputy Commander - 41 Canadian Brigade Group, Calgary, és Superintendent Nina Vaughan, Calgary Police Services. Ezután elénekeltük a kanadai és magyar Himnuszt. Összesen 60 fiatal, az elsőbálosok, palotás és népi táncosok, és öt Calgary Highlander Army Cadet Corps működött közre. A 16 pár palotás-bemutatója után díszvendégeink méltatták bálunkat és ezt követően fogyasztottuk el a finom vacsorát. A műsort 12 pár elsőbálos nyitotta meg. A vendégek hajnali 2 óráig jó hangulatban mulattak, amihez a népi táncosok bemutatója is hozzájárult.

Egy bál megrendezése nagyon sok munkával jár. Már szeptemberben megkezdjük a szervezést az Open House-zal: itt lehet az új és régi táncosoknak jelentkezni a báli szereplésre. Október végén megkezdődnek a vasárnapi táncpróbák, úgy elsőbálosoknak, mint a palotást táncoló pároknak. Táncosainknak kb. a fele magyar, a másik fele kanadai vagy félig magyar. Az 59 év alatt számos házasság és jó barátság fejlődött ki a fiatalok között ily módon. Jövőre készülünk a 60. bálunkra, amit remélem, hogy sikerül megint díszesebben megrendezni, úgy, ahogy az 50. is igen sikeres volt sok résztvevővel, úgy a közönség mint a főasztali vendégek révén.

Az én személyes büszkeségem az, hogy családomból az évek alatt négy generáció szerepelt, apám, én magam, a lányaim és az unokák, akik még most is táncolnak.

Az évek folyamán több magyar közösségi munkában vettem részt. A Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének sok éven át a pénztárosa voltam. A Calgary-i Patrona Hungariae leánycserkész csapat vezetője voltam több éven át. A Calgary-i Magyar Kultúregyesületnek elnöke voltam 6 ½ évig. Jelenleg az MHBK és a báli elfoglaltságom mellett 2009 óta a Magyar Nyugdíjas klub elnöke is vagyok.”

v. Kőrössy Zoltán, a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség kp. vezetője (Maryland, USA): Elég a „csendőrpuccs” fabrikációból!

A magyar állam által hetenként a külföldi magyarok részére kiküldött „Magyarország üzen” című email híreiben 2014. november 17-én beszámoltak a Koszorús Ferenc ezredes sírjánál lezajlott megemlékezésről és méltatták az úgynevezett csendőrpuccsal kapcsolatos szerepét. Történelem-tudományi hitelességgel immár bebizonyított tény, hogy „csendőrpuccs” nem volt, sőt nem is volt tervezve. A csendőrséget rossz színben és hamisan feltüntető „csendőrpuccs” a kommunizmus ideje alatt szívesen emlegetett téma volt, de a rendszerváltás óta is elő-előbukkan különféle indíttatásból a történelmet nem ismerő, vagy a csendőrség ügye iránt közömbösek vagy ellenszenvesen érzők részéről. A **Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség tiltakozik a „csendőrpuccsra” való hivatkozás ellen**, bárki részéről történik is, tekintettel annak történelmi valótlanására és a csendőrség-lejárató jellegére.

1. Téves ugyanis az a nézet, amely szerint maga Koszorús Ferenc hiúsította meg a budapesti zsidóság németek által szorgalmazott deportálását. Az igazság az, hogy a parancsot v. nagybányai Horthy Miklós kormányzó adta ki. Koszorús — az alakulatának valamennyi katonájával együtt — „csupán” végrehajtotta a kormányzói parancsot. Ezt ebben az időben valószínűleg szinte valamennyi magyar katonatiszt megtette volna, mint ahogyan a I. páncélos hadosztály tisztjei meg is tették. Koszorús Ferenc tehát valóban részt vett a budapesti zsidóság elszállításának a megakadályozásában, azonban nem tett sem többet, sem kevesebbet, mint amit a kormányzótól kapott parancs végrehajtása érdekében a beosztásához kapcsolódó kötelezettségei számára előírtak. A zsidók elszállításának megakadályozása nem Koszorús Ferenc, hanem Horthy Miklós nevéhez fűződik, bár a megakadályozásban Koszorús ezredes kétségkívül végrehajtói szerepet játszott.

2. Nem felel meg a valóságnak az úgynevezett „csendőr puccs”-ra való hivatkozás. Valóban él e kifejezés a köztudatban, azonban nem egy megvalósított, sőt még csak nem is egy tervezett puccsra vonatkozik az

elnevezés, hanem egy téves megítélésre. Nevezetesen a kormányzó környezete tételezte fel azt, hogy Baky László és Endre László német-barát államtitkárok puccsra készülnek; ezt a feltételezett kísérletet azonban még soha senki nem bizonyította be, sőt maguk a csendőrök sem tudtak arról, hogy őket puccsra kívánták volna felhasználni. Objektív történelemtudományi tény, hogy nem valószínűsíthető egy puccs szervezése és különösképpen nem annak a csendőrségnek a részéről, amelynek a kormányzó iránti hűsége páratlan volt (lásd a www.csendor.com honlap több erre vonatkozó cikkét, többek között dr. Ravasz Istvánnak a SZBMRTT tudományos konferenciáján 1966-ban elhangzott és szakirodalomban is publikált előadását).

3. A németek — a kormányzó zsidó-elszállítást akadályozó utasítása ellenére — megkezdték a budapesti zsidóság elszállítását azzal, hogy a kistarcsai gyűjtőtáborból összeállítottak egy zsidókat szállító szerelvényt. A kormányzó a belügyminiszter által szerette volna megakadályozni a szerelvény elindítását, de azzal elkésett. Ezért parancsára Ferenczy alezredes egy csendőroszt tag segítségével fordította vissza a már elindult szerelvényt Hatvannál, amely által a csendőrségnek éppen a csendőrpuccsra hivatkozó szereppel ellentétben a már deportálásra indított zsidók megmentésében volt szerepe.

Legyen végre elég az immár 70 éve és még külföldön is folyó csendőrség-ellenes hazugságok és ferdítések propagálásának.

v. Kőrössy Zoltán, MKCsBK központi vezető

Prof. Várdy Béla, Duquesne University (Pittsburgh): Magyarok a GULÁG rabszolgatáborában

A 20. század kétségtelenül az emberiség legvéresebb évszázada volt. A második évezred utolsó száz évében több embert pusztított el az államilag szervezett erőszak, mint az azt megelőző évezredek összességében. A múlt évszázadban emberek tízmilliói szenvedtek és haltak meg különböző megváltó eszmékként hirdetett ideológiák áldozataiként. Ezen ideológiák legvéresebbjei közé tartozik a rasszizmusba torkolló vad nacionalizmus, a bolsevista köpenybe burkolódzott kommunizmus, a fasizmus és náciizmus nevek alatt szereplő nemzeti szocializmus, valamint a század végén előtörő muzulmán fundamentalizmus. Ezen ideológiák, illetve "világmegváltó eszmék" különböző válfajai egymással versengve gyötörték, kínozták és pusztították a XX. század emberét.

A század nagy emberirtásai között a legismertebb a Hitler által véghezvitt zsidó holokauszt, amely szinte mindenütt közismert az egész világon. Sajnos ez nem vonatkozik a GULAG-ként ismert másik nagy emberirtásra, melynek léte csak mostanában kerül be a

köztudatba. Stark Tamás, a MTA Történettudományi Intézete munkatársa írja néhány évvel ezelőtt megjelent tanulmányában, hogy akkoriban részt vett egy "Gulág – mítosz és valóság" c. nemzetközi konferencián, ahol akadtak olyan hozzászólók is, akik még a GULÁG létezését is megkérdőjelezték. Történt ez 1999-ben, amikor A kommunizmus fekete könyve címmel megjelent összefoglaló munka szerint a marxizmus kiteljesedése közel százmillió ember életébe került. A kötet szerzői szerint ezen százmillióból mintegy 20 millió közvetlenül Sztálin, 65 millió pedig Sztálin legkedvesebb tanítványa, Mao Ce-tung számlájára írható. A Sztálin által elpusztított 20 milliónak (egyes források szerint 26-30, esetleg 45-50 milliónak) legalább egy-két százaléka magyar volt, akik a II. világháború folyamán vagy közvetlenül azt követően kerültek a szovjet rabszolgatáborok egyikébe. Ez az 1-2% parányi számnak tűnik, mely szinte elvész a tízmilliók sorai között. Azonban egy kis nemzet esetében a nemzet jövőjét is befolyásoló emberveszteséget jelent. Éppen ennek a hiánynak betöltésére alapítottuk meg 2012-ben, a Miskolci Egyetemmel karöltve, a Gulágkutatók Nemzetközi Társaságát [International Association of Gulag Researchers], mely azóta is nagy energiával igyekszik a

GULAG létezését bevinni a köztudatba. Ehhez a kezdeményezéshez ugyanazon év folyamán a Magyar Országgyűlés is csatlakozott. 2014. május 21-én pedig kinyilvánította a Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapját, mely összefolyt a “Málenkij-robot” Emlékbizottság megalakulásával. A Malenkij-robot Emlékbizottság 2014-2015 munkáját az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Nemzeti Együttműködési Alap) támogatja. Bővebb információ található a következő honlapokon: www.gulag.hu, www.malenkijrobot.hu Az Emlékbizottság ugyancsak összefoglalta közvetlen és távoli céljait. Így például kijelentette, hogy méltóképpen kíván megemlékezni a Szovjetunióba hurcolt mintegy 600-800 ezer magyar sorsáról.

Ezenkívül céljai között van: egy önálló, független kutató intézet és múzeum létrehozása, magas szakmai színvonalú tanulmánykötetek kiadása, történelmi tankönyvekbe a II. világháború témájánál a “Málenkij-robot” és a GULAG lényegének a bemutatása, megtárgyalása és értékelése, az egykori gyűjtőhelyek és céltáborok színhelyeinek megfelelő emléktáblákkal való ellátása, a “Málenkij-robot”-ban érintett települések, szervezetek, személyek felkutatása, a “Málenkij-robot” és a GULAG történetével kapcsolatos dokumentumfilmek elkészítése és bemutatása.

Az elmúlt két év folyamán a Gulágkutatók Nemzetközi Társasága sok idevonatkozó tudományos eseményben vett részt, illetve szponzorált ilyet. Ezek közt van öt nemzetközi konferencia megrendezése, valamint több GULAG-ot bemutató publikáció támogatása. Ezen nemzetközi konferenciák közül különösen jelentős volt a Kolozsváron (október 26-19) ill. Szerencsen (november 23-25) megrendezett konferencia.

A Gulágkutatók Nemzetközi Társasága [GKNT] alapítói között találjuk az azóta elhalálozott Dr. Zsíros Sándor tanárt, a GKNT első elnökét, a fent említett Dr. Stark Tamást, Dr. Bognár Zalán egyetemi docenst, Dr. Várdy Béla amerikai egyetemi professzort, Dr. Várdy Huszár Ágnes szintén amerikai egyetemi professzort, valamint Majorszki András miskolci tanárt, aki Zsíros Sándor kihullását követően a GKNT második elnöke lett, és azóta is nagy lelkesedéssel és energiával intézi a GKNT ügyeit.

Az elkövetkező hónapok folyamán is több GULAG-vonatkozású esemény volt Magyarországon, így például december 26-án emléktábla avatás Pécsen; január 23-án megemlékezés Miskolcon és Szerencsen; február 25-én megemlékezés és konferencia Budapesten (Országház); és március 15-én megemlékezés és konferencia Felvidéken (Szepsi).

Felhívás, kérés régi lapszámokkal és MHBK-anyagokkal kapcsolatban

Kedves Olvasóink, kedves Bajtársak,

arra kérjük Magukat, hogy ha vannak olyan régi **MHBK Bajtársi Tájékoztatóik** (ez Karintiában indult 1948. nov. 1-től) és régi **Hadak Útján** számaik (ami kb. 1950-től jelent meg) **az 1974-es évfolyamig bezárólag**, melyekre már nincs szükségük, legyenek szívesek elküldeni szerkesztőségünk postafiók-címére, hogy archívumunkban tovább őrizhessük őket az utókor számára. Ha nagyobb tételről van szó, a postaköltséget utólag szívesen megtérítjük. Emellett régi, az MHBK-ra, a Vitézi Rendre és egyéb emigrációs rendekre és szervezetekre vonatkozó, már nem kellő régi anyagok, iratok, feljegyzések is érdekelnek.

Köszönettel, a szerkesztő

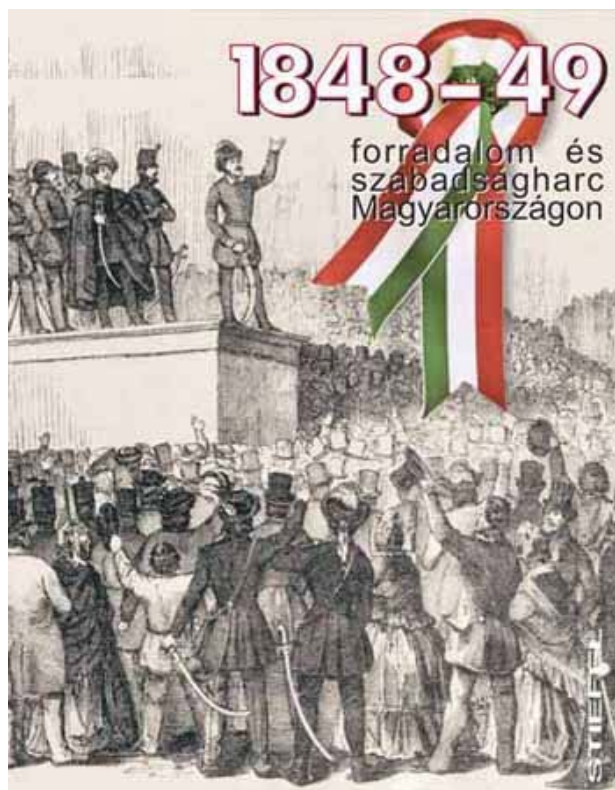
Sujánszky Jenő, a franciaországi emigráció kiemelkedő alakja küldött be értesítést bajtársa, Csaszókóczy Emil haláláról és méltatást példaadó hazafias életéről. Köszönjük, hogy tollat ragadott.

Csaszókóczy Emil (*1929) Németországban hunyt el 2013. október 26-án. Csak most, nagy késéssel, 2015 januárjában értesültem a szomorú hírről, hogy 84 éves korában, hosszas betegség után egy idősök otthonában érte a halál. Csaszókóczy Emil kiváló magyar hazafi volt, aki megérdemli, hogy tisztelettel és megbecsüléssel megemlékezzünk róla.

A II. Világháború éveiben gyalogos hadapródiskolás volt. 1944 végén, amikor a Hadapródiskolát áttelepítették a front közelsége miatt Németországba, visszaszökött Magyarországra, s bár még csak 15 éves gyerek volt, önként jelentkezett a frontra s harcolt a szovjet Vörös Hadsereg ellen. A háború után aktívan részt vett a szovjet és kommunista diktatúra elleni titkos nemzeti ellenállásban. 1956-ban a Forradalom kitörése előtti hónapokban az AVH-nak sikerült felszámolnia a “Mezartin” fedőnevű ellenállócsoportot, így Emilt is letartóztatták és súlyos börtönre ítélték. A Forradalom alatt a felkelők szabadították ki a politikai rabságból. Ekkor csatlakozott a szabadságharcosokhoz és harcolt a Magyarországot megtámadó szovjet csapatok ellen. A Forradalom leverése után menekülnie kellett a biztosan rá váró akasztófa elől. Németországban kapott menedékjogot, ahol a magyar politikai emigráció egyik vezető személyisége lett, folytatván a harcot most már politikai eszközökkel hazája szabadságáért. Csak a szovjet-kommunista vasfüggöny 1990-es lehullása után utazhatott vissza ismét magyarországra látogatóba. Hosszú betegség után, 2013 októberében fejeződött be példaadó magyar élete.

Párizs (Maisons Alfort), 2015. január 28.

Sujánszky Jenő, az 1956-os Magyar Forradalom Francia-Magyar Emlékbizottsága elnöke

Emlékezés a Képzőművészeti Főiskola néhány 56-os áldozatára

Veres Gusztáv (Cleveland) küldte be azt a cikket, mely alapján e rövid megemlékezést összeállítottuk. Ahogy írja, "A Magyar Képzőművészeti Főiskola 1956-os vértanúiról szóló kétoldalas cikket végre megtaláltam; az *Első kézből* c. folyóiratban 1989-ben jelent meg *1956: Nyolc halott a Főiskolán* címmel Tasi Katalin tollából, és itt csatolom. E fiúk közül négyen vidéki, kollégista diákok voltak és emléküket ma márványtábla őrzi a Főiskola I. emeleti csarnokában."

A kommunista propaganda azt híresztelte, hogy ők mind utcai harcokban estek el, pedig a szovjetek véres bosszújának áldozatai voltak: Csűrös Zoltán, Kovács József, Komondi Sándor, Bódis Antal, valamint négy arra járó fiatal vidéki magyar katona, akiket a főiskolások befogadtak épületükbe. Emlékük legyen áldott.

Emlékezés a Délvidéken. Beküldte az MNO.hu nyomán Borbás Károly Főszerkesztő Emeritus (Toronto)

Dr. Kövér László az Országgyűlés elnöke, ez év január 24-én a szlovéniai Maribor közelében fekvő Spodnja Voličina temetőjében Muravidékről a jugoszláv hatóságok által 1945-ben internált 600 magyar emlékét őrző kopjafa avatásán vett részt. Többek között kijelentette: *Olyan világot kell teremteniünk gyermekeinknek, ahol közép-európai szomszédjaink hősei többé nem ellenségeink, hanem bajtársaink, igazi szövetségeseink. A huszadik században két világháborúval, batármódosításokkal, kommunizmussal, kollektív megbélyegzésekkel, megtorlásokkal, és kitelepítésekkel sújtott térségeinkben, még mindig sokan gondolják úgy, hogy ők csak hősök lehetnek, a szomszédjaik pedig legyőzendő ellenségek.*

A vajdasági szerbeket és magyarokat összeköti a gyász

MNO.hu

A vajdasági képviselőház elnöki posztját is betöltő politikus Pásztor István a VMSZ elnöke, Szegeden a Gál Ferenc Főiskolán, a hetven évvel ezelőtti délvidéki magyar népirtásra emlékezve ez év január 24-én hangsúlyozta, hogy „az igazság előbb-utóbb megtalálja a maga útját.”

Pásztor István a megemlékezésen emlékeztetett rá, egy évvel ezelőtt még arról beszélt, hamarosan döntés születik a Csúrog, Zsablya és Mozsor lakosságának kollektív bűnösségét kimondó jogszabály hatályon kívül helyezéséről. Ez megtörtént – emelte ki. November 2-án Aleksandar Vučić szerb miniszterelnök beszédet mondott a szabadkai megemlékezésen, fejet hajtott az áldozatok előtt, és elhelyezte az emlékezés virágait. Ezek olyan eredmények, melyeket nem lehet megkérdőjelezni, melyek visszafordíthatatlanná tesznek folyamatokat – közölte a VMSZ elnöke, - de vannak még feladataink.

Teleki Júlia, a népirtás egyik túlélője kifejtette, a megbékéléshez egymás áldozatainak elismerésére és megismerésére van szükség. A vajdasági szerbeket és magyarokat összeköti a gyász. Majd akkor élhetünk békességben, ha mindkét nemzet fiataljai megtanulják, mi történt 1944–45-ben – mondta.

Történelem

1942-ben a magyar hadsereg főtisztjei razziát rendeltek el Bácskában, amikor etnikai alapon körülbelül négyezer, főként szerb és zsidó embert gyilkoltak meg. 1944–45 telén a Délvidékre bevonuló szerb csapatok bevezették a katonai közigazgatást, és több hónapos irtó hadjáratot kezdtek a relatív többséget alkotó ártatlan magyar polgári lakosság ellen: Újvidéken, Szabadkán, Zomborban és sok más magyarlakta helységben több tízezer embert gyilkoltak le, és földeltek el jeltelen tömegsírokban. Mindmáig nem tudni pontosan, hogy hány áldozata volt a bosszúhadjáratnak. Az egész Délvidékre vonatkozóan helyi dokumentumok alapján a szerbiai magyar kutatók leggyakrabban 15-20 ezerben adják meg a vérengzések magyar áldozatainak számát, más becslések szerint a halottak száma meghaladhatja a harminc ezret.

Szegeden hagyományosan január 23-ához közel tartanak megemlékezést. 1945-ben ezen a napon úzték el Csúrog maradék magyarságát otthonából, és indították el őket a járeki haláltáborba.

Borbás Károly Főszerkesztő Emeritus (Toronto) kiegészítése:

Csurgó és Zabja térségében egy szerb partizán csoport működött, amelyek a magyar karhatalmi alakulatokat támadták. Ezért az egész Sajkásvidék razziaszerű átkutatását rendelte el Szombathelyi Ferenc vezérezredes. A razziát kiterjesztették Újvidék városára is. Akiknek igazolását nem találták rendben, azok kerültek a vésztörvényszék elé. A razzia végrehajtásával nem értett egyet a magyar kormány és a felelősöket hadbírótság elé állították. (Forrás: Dr. v. Ravasz István lexikon)

Dr. Kakucsy György (HOHE) küldte be az alábbi beszámolókat a 70 évvel ezelőtti avatások évfordulóiról.

Rubin díszoklevél a Ludovikásoknak

2014. szeptember 26.-án került sor a 70 évvel ezelőtt felavatott magyar királyi hadnagyok „rubin” díszoklevelének átadására a jogutód Nemzeti Közszerológati Egyetem részéről. Az ehhez szükséges felderítő és toborzó munkát – a korábbi évekhez hasonlóan – megegyezés alapján a HOHE végezte, a Ludovikások nyilvántartója, *Kakasy Gyula* névsoraival és segítségével. Az idén ő is a jubilánsok közt lett volna, de váratlanul távoznia kellett egy másik világba.

Az 1944 augusztus 20.-án és november 15.-én avatott közel 80 főnek jelentkezési lapot küldtünk az oklevél igénylésére, közülük 28 fő kérte a személyes átvételt, további 21 fő postán való küldést kért. Volt egy 1939-ben avatott idős bajtársunk is, aki szintén a postát választotta.

Pár héttel az átadás előtt a Nemzeti Közszerológati Egyetem rektora, dr. Patyi András úr felajánlotta, hogy az ünnepség a pár hónapja ünnepélyesen átadott Ludovika épületben, annak korábbi kápolnatermében legyen megtartva. A díszebéd természetesen maradt a Hungária körúti volt Zrínyi Kampuszon. A szépen restaurált egykori kápolna méltónak mutatkozott a különlegesen szép feladatra. Az ünnepi hangulatot a Honvéd Légierő Zenekar Veszprém biztosította rövid hangversennyel, majd a megnyitó ünnepi beszédet dr. Boldizsár Gábor dékán, a történelmi visszapiillantást és méltatást elnökünk Prof. dr. Szakály Sándor tartotta, mindkettőjüket nagy taps kísérte. A díszoklevelek egyenkénti átadása után Palágyi Tivadar jubiláns bajtársunk zárszava következett, megköszönve az őket ért megtiszteltetést és fáradozásokat. Megemléktette, hogy öt esztendeje is övé volt ez a feladat, de hogy a következő, 75 éves zárszót már nem hiszi, képes lesz-e megtartani. Nagy taps volt a köszönet. Ezután koszorúzás következett a „Hősök Folyosóján” elhelyezett HOHE táblánál dr. Boross Péter volt miniszterelnök és Schmittné Makray Katalin zászlóánya társaságában. Utána az épület előtt éppen 90 esztendeje felállított impozáns márvány emlékmű előtt gyülekeztünk és asszisztáltunk a Honvédelmi Minisztérium és az Egyetem két hatalmas fehér virágos

koszorújának elhelyezésénél. Az ünnepi ebédet a Zrínyi Kampuszon tartották, ide honvédségi busszal vagy saját járművel negyedóra alatt lehetett átjutni. A 80 főre alkalmas éttermet szinte megtöltötte a vendégereg, sokan több családtagjukkal együtt ünnepeltek. Itt Kóczán Árpád esperes, tábori lelkész mondott asztali áldást.

Bőjthe Tamás

A II. világháború utolsó tisztavatása

A háború utolsó hivatásos honvéd tisztavatásán a Hadapródiskolákat végzett évfolyamokat avatták fel zászlóssá. A 70. évfordulót ünnepeltük meg a Nemzeti Közsolgálati Egyetem által adományozott és a HOHE közreműködésével megtartott impozáns ünnepségen. A megemlékezésre és a díszemléklap átadására 2014. november 14.-én került sor, mint arról v. Akay László zászlós, jubiláns beszámol. A zászlókkal felékesített Díszteremben az ünnepi beszédet dr. Boldizsár Gábor dékán úr tartotta a súlyos történelmi környezet ismertetésével, emlékezve a harcra kész fiatal tisztek százaira. Szép beszédet hallhattunk. Utána korabeli indulókat adott elő a MH Légierő Zenekara Veszprémből, Katona János alezredes, karnagy vezényletével, sorra eljátszva a hadapródiskolák indulóit. Természetesen nagy sikerük volt. A díszemléklapok átadása során 29 emléklap került átadásra, ebből 21-et a jubiláns személyesen vett át, 8-an megbízottakon keresztül, 26 pedig postán lett elküldve, főleg a külföldön élőknek. Kún Ferenc jubiláns köszönő válaszbeszéde után a katonaiskolák emléktáblájánál dr. Gál Attila ny. ezredes, volt hadapród mondott emlékező beszédet, amit koszorúzás követett. Koszorút az NKE nevében helyeztek el együtt Schmittné Makray Katalin zászlóanyával. A HOHE koszorújánál az elnök, Prof. dr. Szakály Sándor és Kakucsy György volt hadapród tisztelgett. A koszorúzókat végül Papp Ferenc ezredes, a HM megbízottja zárta. Az ünnepélyes megemlékezés díszebéddel zárult az Egyetem tiszti ebédlőjében. A méltó befejezésen 75-80 fő vett részt, az emléklapot átvevőkön kívül a családtagok is boldogan gratuláltak.

A HOHE elnökég megbízásából, v. Akay László

Póka Gyula volt nagyváradi hadapród beszámolója a budapesti harcokban 70 éve hősi halált szenvedett katonák és polgári áldozatok emlékére rendezett ünnepségről

2015. február 12-én, a budai harcokat lezáró kitörés 70 éves évfordulóján a HM, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum valamint a budapesti I. kerületi Önkormányzat szervezésében megemlékezést és koszorúzási ünnepséget tartottunk a Kapisztrán téren lévő, romokban álló volt Helyőrségi templom épségben maradt Magdolna tornyán elhelyezett emléktáblánál. Az ünnepi beszédet Nagy Gábor Tamás, a kerület polgármestere tartotta, majd msgr. Berta Tibor ezredes, a tábori püspök általános helynöke mondott imát. Az ünnepség végén koszorúval és mécsessel megemlékezett többek között a kormány nevében Kun Szabó István vezérőrnagy, helyettes államtitkár, az I. ker. önkormányzat nevében Nagy Gábor Tamás polgármester, a Hadtörténeti Intézet nevében Dr. Kovács Vilmos ezredes parancsnok, a HOHE nevében Bőjthe Tamás HOHE főtitkár, a Vitézi Rend és a Hadi Sír gondozók képviselői, továbbá a Nagyváradi Magyar Királyi Gábor Áron Honvéd Tüzérségi Hadapródiskola budapesti harcokban résztvevő két képviselője, Botár Elek és Póka Gyula. A nagyváradiak közül jelen volt még Bőjthe Tamás és Dr. Molnár István. Az ünnepségen jelen volt a német, spanyol és román katonai attasé is. A budapesti ostromban 32 nagyváradi hadapród vett részt. Ezek közül tudomásom szerint négyen élnek. Kokovay Gyula betegséggel küszködik, míg Rédey Tamás az USA-ban él, így ők nem tudtak részt venni a megemlékezésen.

Botár Elek és Póka Gyula rója le kegyeletét

Az 1944. december 24-én körülrzárt Budapesten rekedt nagyváradi hadapródok több helyen is részt vettek a harcokban. Többségük az ismert Morlin páncéltörő csoport, majd a budapesti őrszázlój kötelékében harcolt. A harcokban, majd a február 11-én este kezdődött kitörésben 20 hadapród esett el. Kokovay Gyula egy kis csoporttal Mánynál elérte a magyar-német vonalakat. Sokan fogságban estek. A nagyváradi hadapródok megmutatták, hogy szeretik hazájukat, bátrak és becsülettel teljesítik előljáróik parancsát. A budapesti katlancsatát sokan úgy értelmezik, hogy az értelmetlen volt. Figyelmen kívül hagyják, hogy a kb. 108 napig (körülrzáva 50 napig) tartó harc igen nagy szovjet katonai erőt kötött le, és ezzel Európa jelentős része (pl. Ausztria, Bajorország) megmenekült a szovjet megszállástól. Északon a szovjet csapatok az Elbáig jutottak. Mint történelmünk során többször, ekkor is Európa védőbástyája voltunk.

Ugyancsak a Kitöréshez kapcsolódnak az alábbi írások:

Magyaródy Szabolcs (Hunyadi Öregcserkész Munkaközösség, Hamilton, Kanada): Budapest ostroma

Budapestet nyílt várossá akarta nyilvánítani Szálasi és a magyar katonai vezetés. Hitler egyszerűen hallani sem akart erről. Ő Bécszet akarta védeni Budapesten. Ezt Göbbels meg is írta *Das Reich* c. lapban, 1945. március 1-én: „Budapesten Bécszet védtük.” Hindy tábornok említette, hogy az ostrom alatt neki, mint a Magyar Honvédség parancsnokának semmi hatalma nem volt. Minden katonai ügyben a németek döntöttek. Nem ártana a bécsieket emlékeztetni, hogy pompás városuk épségét kizárólag Budapest rombadöntésének köszönhetik. A Sándor-palota előtt egy emlékművet kellene felállítani ezzel a szöveggel: *Budapest, Hitler parancsára Bécs védelmében pusztult el.*

Dobai Miklós: A Budavári Kitörés

Kereken 70 éve történt, amikor 1945-ben egy kisvárosnyi magyar férfi, nő és gyerek halt meg: néhány óra alatt elesett hozzávetőleg 20 ezer (!) magyar, hozzávetőleg ugyanannyi, mint az 1526-ban lezajlott mohácsi csatában.

Mi is történt 1945. február 11-én este? Tudjuk, ez az évfordulója a Budai várból 1945. február 11-én történt kitörésnek, mely során a 1944 Karácsonya óta a Budai várban rekedt magyar és német alakulatok maradványai, hátrahagyva a Várhegy pincéiben sebesült és beteg bajtársaikat, elkerülendő a semmi jóval

nem kecsegtető fogságba esést, megkísérelték a lehetetlent, azaz egy bravúros rohammal kitörni a Vár és Budapest körül kiépített többszörös szovjet gyűrűből.

Mint tudjuk, a Budapest körüli szovjet gyűrű 1944 Karácsonyán bezárult, s 1945. január közepén a magyar és német alakulatok, feladva Pestet, Budára, majd fokozatosan a Várhegyre, pontosabban a Budai várba szorultak vissza. A Hitler által ígért légi utánpótlás akadozott, majd a szükség repülőtéreként használt Vérmező eleste után le is állt. A magyar és német parancsnokok, Hindy Iván vezérezredes és Karl Pfeffer Wildenbruch Obergruppenführer, akik összességében 40-45 ezer ember – nagyjából fele-fele arányban magyar és német katonák – felett rendelkeztek, s akik minden korábbi kitörési engedély-kérelemre Hitlertől elutasító választ kaptak, lőszer és élelem fogytával elhatározták a kitörést. Itt is furfanghoz kellett folyamodniuk, azaz a Berlin felé küldött rádióüzenet után, miszerint kitörnek, összetörték a rádiót, hogy ne vehessék Hitler ismételt tiltó parancsát.

Az 1945. február 11-én este 8 óra körül a Bécsi kapun keresztül a Várfoke és az Ostrom utcán kitóduló magyar és német csapatokat, melyek sem tűzérsegi támogatást nem kaptak, s nehézfegyverekkel sem rendelkeztek, a kitörést már „váró” szovjetek a Széna és Széll Kálmán tereken félelmetes golyózáporral fogadták.

Az egyenlőtlen küzdelem hamar eldőlt: a fáradt, kiéhezett, lőszerrel alig rendelkező kitörő sereg, azaz józan becslések szerint 44 ezer, fele részt magyar, fele részt német katonából másnapra hozzávetőleg 700 katona érte el a magyar-német vonalakat, (átmenetileg) megmenekült. Azaz 43 ezer katona egyetlen nap leforgása alatt halt meg, amiből, ha az arányok helyesek 21-22 ezer volt a magyar halott.

És itt meg kell állni. Megállni és nem azt boncolgatni, hogy az elesettek hány százaléka szimpatizált a német terjeszkedéssel, hány százaléka volt náci (szovjet szóhasználat szerint: fasiszta) érzelmű, hanem fejte hajtani a katonai esküjükhöz halálukig ragaszkodó, hazájuk fővárosát az ellenségtől (igenis ellenségtől, mert egy katona számára a felettése, a parancsnoka mondja meg ki az ellenség) védő katonák végső erőfeszítése, halála előtt. S hogy nem adták meg magukat, az is érthető, hiszen már 1944 ősze óta magyar földön tevékenykedik a Vörös Hadsereg, s vannak hírek, hogy az elfoglalt területeken mi történik, s mi történik a fogságba esett honvédekkel. De tudjuk azt is, hogy a Várhegy pincéiben berendezett hadikórházak sebesültjeinek szenvedését a Várba betörő szovjetek, nem gyógyszerrel, kötszerrel és érzéstelenítővel, hanem lángszóróval rövidítették le.

Igen! Meg kell állni és eltöprengeni azon, hogy a mohácsi csatával azonos emberveszteség, miért nem érdemel meg, több mint 60 év után, a hivatalos Magyarországtól kegyeletet. Hogy egy tisztességesen megrendezett állami megemlékezésen elsirassuk azt a kisvárosnyi életerős magyar férfit, köztük a csupa fiatalból álló két Egyetemi Rohamzászlóalj önkénteseit, a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárva Országos Nemzeti Szövetsége (HONSZ) elnökének, Dr. Padányi Máriusznak ikertestvérét, Imrét is, ahogy ezt tette Nemeskürty István 1972-ben a doni áldozatokkal a „Requiem egy hadseregért” című könyvében. Megemlékezni, s nem azon fanyalogni, hogy párfős szervezetek miként emlékeznek meg róluk. S melleleg elsiratni azt a Gerhard Schmidhuber német vezérkari ezredest, aki egy hónappal korábban még megmentette a budapesti gettó maradék 60-70 ezer lakóját, s aki a Lövőház utcában ugyanezen harcban esett el.

Igen, ideje már központilag, államilag felmenteni ezeket az elesett katonákat a hamisan csengő „fasiszta” jelző súlya alól, s ezzel felítatni azt a gyászkönyvet, mely még ma is legördül ezekben a hideg februárelejei napokban a hozzátartozók sokat látott és még többet tapasztalt barázdált arcán. Ez a feladat a hatalomban lévőkre vár!

Mi pedig, civilek, addig is kegyelettel gondoljunk az elesettekre! Legyen emléküek áldott!

Kitörés pergőtűzben. Gondolatok Budavár ostromának 70. évfordulóján

Budapest ostroma egyike volt a második világháború utolsó vár-ostromainak. A román árulás következtében a szinte áttörhetetlen Kárpátok-béli Árpád vonalon előzönlöttek Dél-Erdélyt a szovjetek, és megindultak Budapest, ill. a nyugat-dunántúli olajmezők irányába. Sztálin hatalmas katona-tömeget mozgósított a magyar Alföld felé. Bár a pontos számok nem ismertek, a történészek nem tartják kizártnak, hogy akár félmillió ukrán és szovjet katona taposta ekkoriban egyszerre hazánk földjét. 1944. karácsonyára a szovjetek körbezárták Budapestet. Minden háborúnak megvannak a megszokottól hosszabb ütközetei. A nagyvárosok közül Sztálingrád és Leningrád után a második világháború alatt a magyar főváros ostroma tartott a legtovább. Kerek száz napon keresztül állták az ostromot Budapest védői. Áldozatok ennek megfelelően sokan voltak, katonák és civilek egyaránt. A budavári lakosok máig sokat hallanak a megtörtént borzalmakról, különösen így február elején. A „szóhasználat” mára megváltozott, február 13-át -a Budapest „felszabadítását”- ambivalens érzéssel emlegető budaváriak inkább február 11-én emlékeznek, mert ami akkor történt, azt nem lehet elfelejteni. Ugyanis a főváros legvéresebb csatája a Várnegyedért folyt.

Budapest körül 1944. december 26-án, karácsony másnapján záródott be a szovjetek ostromgyűrűje. A harcok házról házra folytak, a 2. Ukrán Front csapatai jutottak föl a várnegyedbe. Pest akkor már a szovjetek kezén volt. Aki ismeri a várnegyed felépítését, jól tudja, hogy a föld alatt még egy város rejtőzik alagutakkal, régi romokkal, de vizet adó kutakkal is, amelyek ezrek életét mentették meg. A várvédők befészkeltek magukat a barlangrendszerbe, így sokáig tarthatták magukat.

Budapest bekerítésekor a városban négy német és három magyar hadosztály rekedt. A magyar vezetés a fővárost nyílt várossá akarta nyilvánítani, de Hitler ebbe nem egyezett bele. A parancsnok Wildenbruch tábornok volt, aki ugyan az SS kötelékében harcolt, de nem volt a náci párt tagja. Január végén már öt hadtest és tizenkét hadosztály tartotta tűz alatt a Budára visszaszorultakat. Elvágták a várbeliek utánpótlásvonalát is a Vérmező felől, és februárban már a várnegyed utcáin folytak a harcok. A védők létszáma 25-44 ezer között lehetett.

A barlangrendszerben és a földalatti kórházban pokoli állapotok uralkodtak. A Lovas út felőli bejáratot befalazták, így a katonák és a sebesültek beszorultak a levegőtlen, 30 Celsius fokos járatokba. A túlszűfoltástól az ágyakat egymás fölé helyezték, de a legtöbb sebesült és haldokló a földre fektetett matracokon vagy a puszta földön feküdt.

A kitörést Hitler nem engedélyezte. Wildenbruch végül megtagadta a parancsot, és február 11-én 20 órára időzítette a kitörést. A várvédőknek semmi esélyük nem volt a túlélésre, mégis megkísérelték. Az első rohamot szűnni nem akaró tüzéségi aknatűz fogadta. Hulláhegyek borították be a vár oldalát, ezeken átgázolva indultak lefelé a többiek. Közben szovjet biztatásként hangszórókból Karády Katalin bűgő hangja hallatszott: „Hiába menekülsz, hiába futsz...” A túlélő katonák az Olasz fasoron rohanva eljutottak Buda-gyöngyéig, ahol elszéledtek az erdőkbe, napokig-hónapokig kóboroltak a szovjet lövedékek elől bujkálva. Csupán néhány százan menekültek meg.

A sebesülteket és a foglyokat a szovjetek a genfi egyezmény ellenére is kivégezték. A várbarlangban maradt 12 ezer sebesült katona sorsa embertelen módon ért véget: a szovjetek kézigránátokat dobtak be a járatokba, és akik még életben maradtak, azokat lángszóróval élve elégették. A még élő járó-képteleneket a kórházból kihúzták az utcára, és tankokkal eltapostatták. A kitörés halottairól évtizedekig csak úgy lehetett beszélni, mint „fasiszták méltó büntetéséről”, összesen a német és magyar katonák helyzetét és a civil lakosok halálát.

A hivatalos adatok szerint Budapest ostromában 19.718 ember halt meg, 32.753 házat romboltak le. A Budapest környéki harcok, így a Konrád-hadművelet elesettjei, a német gyaloghadosztályok katonái jellemzően tömegsírokban maradtak mindezekig. Egy részük a lakosság kegyeletének következtében, az éj leple alatt került föld alá, mások az elvonuló szovjet hadsereg kivégző módszerének köszönhetően.

nyughelyüket. Legnagyobb a bajóti köztemető háromszáz fős német tömegsírja, az ismert magyar nyughelyek közül pedig valószínűsíthetően az Esztergom-Szamárhely völgyi, nagy kiterjedésű régi jeltelen sírok, ahol 100-120 magyar katona nyugszik. A magyar fővárosért harcoló, Budaörsön nyugvó közel száznegyvenezer katona alig fél százaléka magyar, a többiek mind a német Wehrmacht és az SS egykori katonái. A magyar állam azonban a rendszerváltás óta eltelt huszonhat év alatt sem rendezte akár kegyeleti szempontból, akár a magyar történelem szempontjából megnyugtatóan az ostrom során elesett magyar hősök ügyét. Bizony tízezrek még mind a mai napig az erdők mélyén, rejtett sírjaikban várják az utókor megbecsülését.

Emlékezzünk rájuk és életáldozatukra hálás kegyelettel!

Schell János, 2015 február

v. Bártfay István: Helyszíni beszámoló a budapesti Csendőrnapi eseményeiről

2015. február 14.-én a M. Kir. Csendőrség születésének 134. évfordulója tiszteletére ünnepi csendőrnapi rendezést szervezett a Magyar Csendőr Bajtársi Egyesület Budapesten. Az ország számos településéről érkezett tb. csendőrök és meghívott vendégek a budai Kapisztrán téren gyülekeztek a 70 évvel korábbi véres harcok színhelyén. A felhívó jel elhangzása után az egykori Nádor-laktanyában a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum felújított díszudvarán csendőr egyenruhában, katonai tiszteletadásra sorakozott csapatzászlóval a díszőrség. Felállítási helyük az emigrációba kényszerült egykori csendőrök adományából 1999 évben felavatott csendőr-hősök márvány emléktáblájánál volt. Nemzeti imádságunk, a Magyar Himnusz közös eléneklése után v. Ságvári Pál egyesületi elnök a M. Kir. Csendőrség hőseire emlékeztetve nyitotta meg a csendőrnapi rendezést. Az I-II. világháborúban hősi halált halt csendőrök lelki üdvéért Szemeti Ferenc nyug. protestáns lelkész ezredes úr, az egyesület vezető tábori lelkésze mondott imát, majd koszorúzás következett. A csendőr hősi emléktáblát ellepték a koszorúk és a kegyelet virágai. Az első koszorút Dr. Havasi Zoltán rendőrtábornok úr helyezte el, majd a honvédségi szervezetek képviselőiben a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége, a Vitézi Rend, az 1956-os Magyar Nemzetőrség, a hősi halált halt és kivégzett csendőrök emlékére a Magyar Csendőr Bajtársi Egyesület tb. csendőrőrsi, végezetül az elnökség részéről az elnök, a tábori lelkész és az alelnök koszorúztak. A csendőrnapi első része a Szózat hangjaival fejeződött be a Hadtörténelmi Intézetben.

Az ünnepség a budai Szent Margit Gimnázium dísztermében folytatódott. A csendőrinul, imádság és szavalat után ünnepi köszöntőjében a Testület elvölhetetlen érdemeit emelte ki az egyesület elnöke. Benne az 1944-45-ös években hazánkra zúdult kegyetlen megpróbáltatásokról és az 1944 március 19.-i német megszállás tragikus következményeiről szolt. Megható szavakkal emlékezett a honvéd csapatok és a csendőrség vitéz küzdelmeiről. Azokra a magyar és német katona hősökre is emlékeztetett, akik az 52 napos ostrom során életüket áldozták a magyar főváros védelmében. Szolt a magyar nép és legjobb fiai ellen 70 évvel ezelőtt kezdődött kegyetlen bosszúállásról, melynek 1945-ben a Csendőrség is áldozatul esett. Az elnök ünnepi köszöntő szavait a Magyar Hiszekegy imádsággal fejezte be.

Az ünnepség során rövid előadások hangzottak el és filmvetítést tartottak a Csendőrség történelmi eseményeiről. A hagyományok ápolásában kifejtett érdemeik elismerésül elnöki határozattal több, mint húsz személy részére különböző fokozatú elismeréseket adományoztak. Közülük nyolcan a v. Kőrössi Zoltán úr által alapított csendőr emlékérmét vehették át. Az ünnepség jó hangulatú bajtársi beszélgetésekkel folytatódott és a kora délutáni órákban a Székely Himnusz közös éneklésével zárult.

Fotó: Tóth Ernő

*A beszámolóhoz kapcsolódóan közöljük, hogy **lg. v. Dr. Szilas László, tb. csendőr** február 13-án a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség által, a Magyar Királyi Csendőrség megszűntetésének és üldöztetésének emlékeztetere alapított Emlékérem kitüntetésben részesült, melyhez gratulálunk! A szerk.*

Fekete Dénes küldte be az értesítéseket a miskolci Doni megemlékezésről, a tragikus áttörés 72. évfordulóján, valamint egyéb januári rendezvényeiről:

A Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportja 2015. január 12-én délután emlékezett meg a Doni áttörésről a Szemere kertben lévő kopjafánál. A megjelenteket Fekete Dénes köszöntötte, majd a Himnusz eléneklése következett. Az ünnepi beszédet Szopkó Robert, a Miskolci Herman Ottó Gimnázium tanára mondta. Felidézte a 72 évvel ezelőtti eseményeket, melyek a 2. kir. Magyar Hadsereg tragédiájához vezettek. Az elesettekért Szabó Sándor református lelkész mondott imát. Egy Doni harcos volt jelen, Stubner Ferenc (96 éves), aki a Miskolci Szondi laktanyában állomásozó tüzér ezreddel volt kint a fronton.

Január 25-én délelőtt a Diósgyőri emléktáblánál a Vitézi Rend szervezésében a 70 évvel ezelőtti málenkij robotra elhurcolt mintegy 400 emberre emlékeztek. Ünnepi beszédet Miklós Árpár, a Megyei Közgyűlés Jobbik frakcióvezetője mondott, imát az áldozatokért Mikolai Vince diósgyőri plébános. A túlélők nevében a 86 éves Plósz Mihály szólalt fel. Elmondta, hogy 16 évesen vitték el és négy év múlva került haza. Dombászban, bányában, nagyon nehéz körülmények között dolgozott. Annak köszönheti a túlélését, hogy a vele együtt elrabolt nővérei tisztán tartották, vigyáztak rá.

A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete január 28-án tartotta közgyűlését Miskolcon. A megjelenteket Feledy Péter titkár köszöntötte, majd Tóth Béla elnök tartotta meg beszámolóját a 2014-es évről. Kiemelte a két zarándokutat, előbb Délvidéken voltunk, majd Limanowában. Szabadka és környékén Tito partizánjai vérengzésének áldozatai sírjára helyeztük el

koszorúinkat, míg az I. világháború győztes galíciai hadszínterén a Miskolci 10. Honvédezred hőseire emlékeztünk. Itt velünk voltak a Miskolci Herman Ottó Gimnázium diákjai is. 2015-ben Gorlicébe, illetve a Zempléni hegységbe tervezünk ilyen utakat. Gyertyagyújtással az elhunyt bajtársakra emlékeztünk. A hozzászólásokat ima, majd finom ebéd követte, mely után még sokáig beszélgettünk a közös élményekről.

Kilencvenhat éves a magyar katonai térképészet

www.honvedelem.hu

„Mindaz, amit a magyar katonai térképészet az elmúlt 96 évben és az azt megelőző időkben végbevitt, mind a hazai, mind a nemzetközi összehasonlításban kiállta a próbát” – fogalmazott a katonai térképészet napja alkalmából írt köszöntőlevelében Hende Csaba és dr. Benkő Tibor vezérezredes.

A honvédelmi miniszter és a Honvéd Vezérkar főnöke közös köszöntőlevelét az MH Geoinformációs Szolgálatnál (MH GEOSZ) február 3-án rendezett ünnepi állománygyűlésen olvasták fel. Az ünnepségen elhangzott: 1919. február 4-én jelent meg az a hadügyminiszteri rendelet, amely létrehozta a Magyar Katonai Térképészeti Csoportot, és ettől az időponttól számítjuk az önálló magyar katonai térképező szervezet működését. A közel egy évszázados múlt és a jelen eredményeit 2011-ben Magyar Örökség-díjjal is elismerték. „A mai napon a Magyar Honvédség egyik legrégebbi intézménye megalakulásának 96. évfordulójára emlékezünk” – kezdte ünnepi beszédét Molnár József alezredes. Az MH GEOSZ Igazgatási és Szakfelügyeleti Osztály osztályvezetője hozzátette: „a megemlékezés módot nyújt arra, hogy fejet hajtsunk elődeink emléke előtt.”

A szerkesztő hozzáfűzése: Siposné Dr. Kecskeméthy Klára ezredes az évfordulón szakmai kitüntetést, Rédey-emlékplakettet kapott. Elmondta, hogy az esemény kapcsán hallgatói térképtani vetélkedőt is szerveztek a Nemzeti Közszerződési Egyetemen, ahol az ezredes asszony a Művelési Támogató Tanszék egyetemi tanára.

Ratkay Zoltán Imre: A Doni Hősökre emlékeztünk Mosonmagyaróváron és Darnózselen

A Vitézi Rend és a Honvéd Hagyományőrző Egyesület helyi szervezete január 12-én emlékezett a Doni áttörés 72. évfordulójára. Az Óvári Szent Gotthárd templomban Bodó Zoltán plébános mondott szentmisét a Doni Hősökért. Mise után zászlóval vonultunk a Hősi Halottak Kegyeleti Kápolnájához, melynek falán van a II. Világháborúban elesettek márványtáblája. A megemlékezést Hatos Dezső, A HOHE helyi elnöke nyitotta meg, a Himnusz eléneklése után az ünnepi beszédet Ivánczy István nemzetőr bajtársunk mondta. Koszorúzással, majd a Székely-himnusz eléneklésével ért véget a megemlékezés. -Darnózselen ünnepségen vettünk részt, ahol Galla Gábor plébános mondot litániát a Doni-hősök emlékére. Majd Fazekas Zoltán polgármester köszöntője után koszorúzás, egyházi éneklés, katonadalok következtek, s a Szózat eléneklésével zártuk emlékezésünket a 72 évvel ezelőtti tragédiára.

Ig. Kenyeres Dénes nyá. alezredes: Megemlékezések Kecskeméten az I. világháborúról és a doni katasztrófáról

2014. november 6-án a halottak napjához is kapcsolódóan gyertyás menetet és kegyeleti futást szervezett az I. világháború kecskeméti hősi halottai és áldozatai emlékére a Honismereti Egyesület, a HOHE területi szervezete, a Hagyományőrző Civil Kerekasztal. 2014. november 28-án a hős városban, a Fotográfiai Múzeumban megnyílt a *Balogh Rudolf haditudósítása az első világháborúról* c. kiállítás. A neves hadifotós 3 évig szolgált a háború idején különböző frontszakaszokon. 51 képe volt látható 2015. február 28-ig a tárlaton. 2015. január 11-én, a doni áttörés 72. évfordulóján a Kecskeméti Nagytemplomban emlékeztek meg a 2. magyar hadsereg tragédiájáról. Szentmisét Dr. Jeney Gábor plébános celebrálta, emlékbeszédet Kenyeres Dénes a HOHE Kecskeméti Területi Szervezet elnöke mondta. Koszorút helyezett el Kecskemét Megyei Jogú Város nevében Mák Kornél alpolgármester, Kecskemét helyőrség parancsnoka képviselőként Minkó Ottó alezredes, a HOHE területi szervezete nevében Balla János, Hegedűs Ferenc, Dr. Jósa Iván és Kenyeres Dénes alezredes, a Honismereti Egyesület Bács-Kiskun megyei szervezete képviselőként Székelyné Kőrösi Ilona, a Történelmi Vitézi Rend nevében vitéz Tiszavölgyi István székkapitány.

HALÁLOZÁS

-A **clevelandi** Főcsoport szomorú jelentéséből, valamint v. Szentpétery Lászlótól és Andaházy Gézától is (Cleveland) tudjuk, hogy ottani **főcsoportvezetőnk felesége, Kőrössy Ildikó asszony** január 24.-én, életének 72. évében elhunyt. Temetése január 30.-án volt a clevelandi Holy Cross temetőben. Erdélyben, Szászrégenen született, és a II. világháború családjával nyugatra sodorta. Clevelandban telepedtek le, ahol később a helyi Magyar Club elnöke, majd mint az MHBK Clevelandi Főcsoport oszlopos tagja, rendezte és vezette 1994 óta a minden évben megtartott nagysikerű MHBK bálakat. Gyászolják férje János, leánya Krisztina és fia János, sok barátja, ismerőse. Isten nyugosztalja Bajtársnőnket!

-Olchváry László buffalo-i (New York állam) MHBK-tagunk jelentette, hogy "**Tibold Ferenc, a Buffaloi MHBK csoport tagja**, aki sokszor rendezte az ottani műsorokat, rövid betegség után 2015. január 7-én elhunyt. Férj bajtársunk fiatal korában a Sárkány Repülő csoportba volt beosztva. 1956-ban részt vett a Szabadságharcban. Először Kanadába vándorolt ki, majd Buffaloba költözött. Gyászolja sok rokona és barátja, itt és Magyarországon."

-Pataky József (Vancouver, Kanada) közölte, hogy felesége, 27 éven át hűséges társa, **Pataky (Takács) Erzsébet** (*1919. november 3.), a helyi magyar közösség fáradhatatlan dolgozója, 2014. december 1-én Vancouverben elhunyt. Isten nyugosztalja.

-Eszes Mátyás m. kir. páncélos főhadnagy bajtársunk (Milwaukee, Wisconsin állam, USA), aki megjárta az osterodei menekülttábor, hívta fel figyelmünket egy korábbi halálesetre, melynek híre eredetileg az Amerikai Magyar Hírlapban (Los Angeles) jelent meg 2014. tavaszán. **Dr. Tibold T. József** (*Vác mellett 1910. április 12.) **m. kir. utász zászlós, volt doni katona**, ügyvéd, később az osterodei menekült kórház tábor lakója, a későbbiekben főkönyvelő 103 éves korában, 2014. február 13-án Seattle közelében elhunyt. Hamvait a Váci Székesegyházban helyezték örök nyugalomra. Felesége néhai Szentirmay Erzsébet volt. A hír beküldését köszönjük.

-v. Érczhegyi István, az ausztriai MHBK vezetője közlése: "Tisztelt Bajtársaim! Az ausztriai Vitézek nevében is búcsúzom a 2014. december 25-én a hadak útjára lépett, szeretett és tisztelt **v. Gergely István tb. helyettes főkapitányunktól**. Adjon neki a jó Isten örök nyugalomát és az örök világosság fényeskedjék Neki. Rendtársi tisztelettel és részvétellel, v. Érczhegyi István törzskapitány, Ausztria."

Gergely István a Baranya megyei Hidason született 1923. október 16-án. Apja v. Gergely Konrád várományosaként avatták vitézzé 1941-ben. 1944-ben végzett a Ludovika Akadémián. 1944 novembere és 1945 áprilisa között a Kinizsi Pál Honvéd Csapattisztképző Iskolában, Jutason adott szolgálatot. Az iskolával kitelepült Németországba és amerikai hadifogságba esett. 1945. októberében hazatért. 1946-ban elbocsátották (B-listázás) a Magyar Honvédség állományából. 1947 és 1951 között banktisztviselő, majd könyvelő kisipari szövetkezetekben. 1956 decemberében hazája elhagyására kényszerült mint volt horthysta, ludovikás katonatiszt. Németországban telepedett le.

-v. Horváth Gyula alezredes, és Rédey Tamás (USA) jelentették, hogy 2014. november 28-án, 88 éves korában elhunyt **Mucsy Iván, a volt nagyváradi tü. hdp. iskola 1. fogatolt tüzér üteg hadapródja, ny. tü. szds., a Tü. Hdp. Bajtársi Kör vezetőségi tagja.** *Bajtársunk 1941-től volt a M. Kir. "Gábor Áron" Honv. Tüzérségi Hadapródiskola növendéke az iskola létezéséig, avatásra nem került, majd 1993-ban rehabilitálták hadnaggyá és fokozatosan lépett elő ny.szds. rendfokozatig.* A „Morlin” csoportban végigharcolta a budapesti ostromot, több évi szovjet fogság után tért haza. Emlékirata a HIM Levéltárában van letéve (TGY. 3433).

-Unokája jelentette, hogy **v. Szabó László** bajtárs, aki 1922. június. 5-én született Győrben, 2015. február 16-án ugyanott elhunyt. Vele kapcsolatban kiemelek személyes élményem is van, mely igen jó érzéssel töltött el, amikor a lapnak még csak olvasója voltam. Egy kerestetésre reagálva, melyet Győrből v. Szabó adott fel az újságban néhai Bondor Vilmos ny. dandártábornokot (Los Angeles) , egykori felettesét keresve, sikerült összehoznom kettejüket 2003 táján. Több évig leveleztek azután.

-Veres Gusztáv jelentette Clevelandből február elején, hogy **Zolnay Máttyás bajtársuk** elhunyt.

-Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke jelentései:

v. Fehérvári István (1925-2014), a Magyar Politikai Elítéltek Közösségének elnöke életének 89. évében elhunyt. Temetésére a Rákoskeresztúri temetőben, a Nemzeti Emlékhely 298-as parcellájában került sor. Dr. Boross Péter volt miniszterelnök búcsúzott Mukitól. Elmondta, hogy ő 76 esztendeje, 10 évesen Kőszegen ismerte meg. Óriási jelentőségű az emigrációban írt 2 könyve „Börtönvilág Magyarországon” és „Szovjetvilág Magyarországon”, melyekkel bemutatta a koncepciók peres rettenetes korszakát. 1991-ben hazatért, megalapította a PEK-et, melynek élete végéig elnöke volt. A sírnál lerotta kegyeletét Orbán Viktor miniszterelnök és Kövér László házelnök is.

Dr. Magó István volt Bolyai akadémikus életének 89. évében Budapesten elhunyt.

v. Szilágyi Dezső százados (1943-ban avatott m. kir. műszaki hadnagy) 92 éves korában Budapesten elhunyt.

Mucsy Iván (nagyváradi tüzér hadapród) százados 88 éves korában Budapesten elhunyt. (Dr. Mohay Jenőnek, a Nagyváradi M. Kir. Gábor Áron Honvéd Tüzérségi Hadapródiskola Bajtársi Köre tagjának róla írott méltatását később közöljük.)

Szmodics Lóránt gyémántdiplomás mérnök életének 85. évében Budapesten elhunyt.

RÖVID HÍREK, LEVELEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-**Köszönöm Eszes Mátyás m. kir. páncélos főhadnagy bajtársunknak,** hogy régi lapszámokra vonatkozó felhívásomra válaszolva szerkesztőségünk archívumának ezúttal emigrációs kiadású katonai könyveket küldött.

-**v. Ferenczy Lóránt, m.kir. tüzértiszt, az MHBK volt Argentínai Főcsoportja vezetője** 2014. december eleji emailjében minden kedves bajtársnak és olvasónak szép Borbála-napot és kellemes visszaemlékezést kívánt, köszönjük szépen. (Lapunk 2014/1. számában olvashatnak tőle hosszabb beszámolót a 2013-as Buenos Aires-i tüzérségi összejövetelről.)

-**Dajka Henriett tanácsos, az MH Ludovika Zászlóalj Protokoll és Rendezvényszervező részlege vezetője** postán elküldte szerkesztőségünknek a Zrínyi Kiadó **“Az aranycsillag felé vezető út. MH Ludovika Zászlóalj – The Road to Commissioning. HDF Ludovika Battalion”** c. kétnyelvű könyvének 20 példányát, melyeket fokozatosan postázunk az emigrációban élő bajtársainknak. Az ő nevükben is köszönjük szépen!

-**Györgydeák Márton**, a Felső-krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia plébánosa, **pápai káplán** kapta február 21-én az idei **Parma fidei - Hit pajzsa díjat**, amelyet Mádl Dalma, Mádl Ferenc néhai köztársasági elnök özvegye nyújtott át. Az elismerést azok kapják, akik a diktatúra alatt is hűségesek maradtak hitükhöz és magyarságukhoz. Bolberitz Pál, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának professzora laudációjában elmondta, az 1942-ben született Györgydeák Márton ifjú korától kezdve tagja volt a Regnum Marianumnak, annak a XX. század elején alapított katolikus ifjúsági mozgalomnak, amelyet a kommunista pártállam hol burkoltan, hol nyíltan üldözött. A „regnumi atyák”, köztük Györgydeák Márton, összesen 72 évet töltöttek börtönben azért, mert nem voltak hajlandók lemondani az ifjúság katolikus neveléséről. Jelmondatuk ez volt: vagy így, vagy sehogy – tette hozzá.

-2014. december 3-án családi körben ünnepelte 99. születésnapját **v. békei Koós Ottó m. kir. százados** (*Bécs, 1915. december 3.). A Honvéd Hagyományőrző Egyesület nevében **Siposné prof. dr. Kecskeméthy Klára ezredes és Nagy László ny. ezredes** névre szóló emléktárggyal és oklevéllel köszöntötte.

-**Szabóné Szabó Andrea alezredes**, a HM Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztály kiemelt főtisztje, esélyegyenlőségi reference ertesített arról, hogy **Koszorús Ferenc posztumusz vezérezredesnek** emléket állító könyv került ünnepélyes bemutatásra Budapesten.

-**Rédey Tamás volt nagyváradi hadapród** (Washington állam, USA) küldte be az alábbi, neki továbbított tájékoztatást: “Berekméri Árpád Róbert történész-levéltáros, Illésházi Péter történész-múzeológus, Maruzs Roland történész, dr. Sallay Gergely történész-múzeológus, aki a HM HIM-ban dolgozik, és dr. Szentivány-Lukács János kutató összeállította a <http://www.katonahoseink.hu/> honlapot, ahol ha a **HŐSÖK NAPTÁRA** felíratra kattintunk, akkor az év bármelyik napjára megtaláljuk, hogy a száz esztendővel ezelőtti világháborúban melyik magyar katona milyen hőstettet hajtott végre!”

-**Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke** jelentette: „Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékéért” Alapítvány, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a Történelmi Vitézi Rend könyvbemutatót rendezett **Dr. Farkas Jenő** 1944. augusztus 20-án avatott **m. kir. rep. hadnagy, ny. rep. ezredes, ny. tudományos tanácsadó tiszteletére**, melyen a szerző „A Szent László Hadosztály harcai a haza védelmében” címmel tartott előadást.

-**Rádiós műsor indul a Hősök naptáráról.** Az első világháború magyar hőseiről szóló műsort négy évig fogják sugározni. (MH – 2014.12.07.) Elindult a Kossuth Rádióban az első világháborús magyar katonai hőstetteket megörökítő Hősök naptára című, négy éven át tartó műsorfolyam – közölte a Honvédelmi Minisztérium. A Hősök naptára az I. Vh. eseményeit nem a hadmozdulatok vagy a nagy hadműveletek oldaláról próbálja bemutatni. A cél, hogy bemutassák azokat a mostanra feledésbe merült katonákat, akik “példát mutattak helytállásból, bátorságból vagy néha az önfeláldozásig terjedő bajtársiasságból” – idézte fel Maruzs Roland hadtörténész, az egyik ötletgazda.

-**Zsákai Marietta** Budapestről egy dán kutató, Søren Peder Sørensen munkájáról és a hozzá kapcsolódó dániai elődásról értesített, mely többek között a II. világháború végén **Dániába került magyar katonákkal**, köztük a marosvásárhelyi „Csaba királyfi” hadapródiskola egy csoportjával foglalkozik.

-**A HOHE részéről Bőjtke Tamás** küldött be egy értesítést, melyben egy idős bajtársuknak, **Szabó Zoltánnak** egyik szeretett kőszegi tanárukról (Hunyadi Mátyás Katonai Reáliskola), **Dr. Mathia Károlyról** (*1902) írott visszaemlékezéseiről szól. A teljes írást következő számunkban közöljük.